

Dora Sørensen – fra Polen 1942 til Suldrup maj 1945

Dora fortalte sin egen historie til Leo Nøhr Jespersen 2017, her forkortet af Niels Nørgaard Nielsen, begge Lokalthistorisk Arkiv for den tidligere Støvring Kommune

Dora Sørensen, f. Sagan, blev født 1921 i Wapowce, en lille landsby, som dengang lå i Polens sydøstligste hjørne i nærheden af den større by Przemyśl.

I september 1939 blev den del af Polen, Dora levede i, besat af tyskerne. Dora husker ikke andet, end at de almindelige tyske soldater var velopdragne, men i februar 1942 kom der brev fra den lokale sognefoged. Dora fortæller: ”Jeg kan tydeligt huske den dag i 1942, hvor et brev dumpede ind ad brevsprækken. Ordlyden var forfærdende. Vi var fem søskende, og en af os blev i brevet pålagt at rejse til Tyskland for at arbejde på ammunitionsfabrikkerne. Med mine 20 år var jeg den ældste, så jeg måtte bære byrden og pakke mine kufferter og forlade mine forældre og fire søskende i Polen”. Dora skulle møde på jernbanestationen nogle få dage efter. I brevet stod der ingenting om, hvor hun skulle hen.

Dora mødte til tiden, og hun husker, at hendes far græd, da de sagde farvel. I starten af turen var der andre med fra landsbyen, som Dora kendte, men da toget var kommet til Doras bestemmelsessted, var der ikke længere nogen, hun kendte. Da havde hun kørt med toget i to døgn. Hun var kommet til Lübeck. Her blev hun kørt ud i en skov, hvor der lå en ammunitionsfabrik. Det var på denne fabrik, hun skulle arbejde. Dora blev indkvarteret i nogle barakker indrettet med nogle rum. I Doras rum boede der otte andre piger.

Doras arbejde blev i de tre år, hun var på fabrikken i Lübeck, at montere bunden med fængelhætten på patronhylstre. Det var ikke soldater, der holdt opsyn, men civile invalide tyske mænd. Dora husker, de fik en lille løn, men de kunne ingenting købe. En af pigerne fra Doras rum var syerske. På den måde kunne de hjælpe hinanden med at holde sammen på tøjet. Kosten fik de fra et køkken, som lå udenfor fabrikken, I de tre år, Dora var på fabrikken, så hun aldrig kød. Den varme mad var kålrabi og kartoffelsuppe. Den daglige ration af brød var en til to skiver af et rugbrød. Dora tabte sig meget. Til sidst vejede hun kun 35 kg. Hun oplevede også fabrikken blev bombet. Eksplosionerne fik barakken, hun boede i, til at svaje fra side til side.

Dora og Harry Sørensen længe efter krigen

Dora husker ikke helt hvornår, men på et tidspunkt ankom Harry Sørensen fra Suldrup til fabrikken, ham som blev hendes mand. Harry var kommet som arbejder fra Danmark. Hans arbejde var at køre lastbil til og fra køkkenet. Han kunne indimellem skaffe Dora lidt rugbrød. I krigens sidste tid blev Dora og Harry gift. Det var svært at finde en, som ville gifte dem, men de fandt en i Lübeck, der ville gøre det for en halv spegepølse og noget smør.

I krigens allersidste dage, under Nazitysklands sammenbrud, fik Dora og Harry kørejlighed med en tysk transport fra Lübeck til Kolding. De gik fra Kolding til Vejle. Herfra lykkedes det dem at få en taxi, der kunne køre dem til Suldrup, der var Harrys hjemby. Turen blev gennemført uden uheld, og 4. eller 5. maj 1945 ankom parret til Suldrup.

I Suldrup levede Dora sammen med Harry, indtil han døde i 1998. Dora døde 2018.